

श्री.जयदिप डाकरे सर

श्री.प्रविण डाकरे सर

Subscribe

इयता - सातवी (23 डिसेंबर) विषय - मराठी

Subscribe

१३. अनाम वीरा...

स्वाध्याय

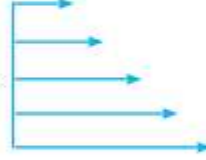

प्र. १. कवींनी असे का म्हटले असावे, असे तुम्हांला वाटते ?

- (अ) स्तंभ तिथे ना कुणी बांधला, पेटली न वात !
- (आ) जळावयास्तव संसारातुन उठोनिया जाशी !
- (इ) सफल जाहले तुझेच हे रे, तुझेच बलिदान !

प्र. २. खालील आकृती पूर्ण करा.

देशासाठी प्राणार्पण केलेला सैनिक 'अनाम' राहिला आहे, असे कवींना वाटते, त्याची कारणे लिहा.

प्र. ३. खालील जोड्या जुळवा.

'अ' गट

- (१) धगधगतां समराच्या ज्वाला
- (२) मरणामध्ये विलीन
- (३) ना भय ना आशा
- (४) नच उधाणले भाव

'ब' गट

- (अ) शांतपणे मरण स्वीकारणे
- (आ) निर्भयपणे, मनात कोणतीही आसक्ती न ठेवता
- (इ) भावना व्यक्त न करणे
- (ई) महाभयंकर युद्ध

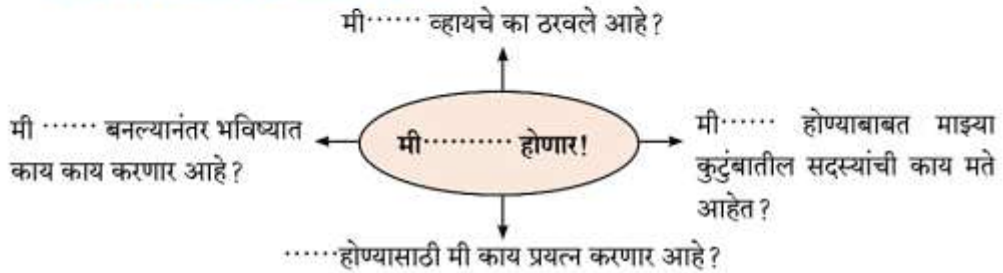
प्र. ४. खालील शब्दांचा तुम्हांला समजलेला अर्थ लिहा.

- (१) अनाम वीरा-
- (२) जीवनान्त-
- (३) संध्येच्या रेषा-
- (४) मृत्युंजय वीर-

लिहिते होऊया.

- तुम्ही कोण होणार, ते ठरवा. त्यासंबंधित खाली काही प्रश्न दिले आहेत, त्यांवर विचार करा. त्या प्रश्नांची उत्तरे तयार करून त्यांचे सलग लेखन करा.

ऑनलाईन टेस्ट

स्वाध्याय सोडवा.

सरावसंच 40

1. रिहानाने 1500 रुपये शाळेतील संचयिकेमध्ये द.सा.द.शे. 9 दराने 2 वर्षांसाठी ठेवल्यास तिला एकूण किती रक्कम मिळेल ?
2. जेठालाल यांनी बँकेकडून द.सा.द.शे. 10 दराने 2,50,000 रुपये 5 वर्षांच्या मुदतीने गृहकर्ज घेतले. तर त्यांना प्रत्येक वर्षी किती व्याज द्यावे लागेल ? तसेच त्यांना बँकेला एकूण किती रक्कम द्यावी लागेल ?
- 3*. श्रीकांतने 85,000 रुपये द.सा.द.शे. 7 दराने $2\frac{1}{2}$ वर्षांसाठी 'बचत' बँकेत ठेवले.

तर त्यांना मुदतीच्या शेवटी किती सरळव्याज मिळाले ?

4. व्याजाच्या काही दराने 5000 रुपये मुद्दलावर 4 वर्षांत 1200 रुपये व्याज होते, तर त्याच दराने त्याच मुदतीत 15000 रुपये मुद्दलाचे व्याज किती होईल ?
5. पंकजने 1,50,000 रुपये द.सा.द.शे. 10 दराने 2 वर्षांसाठी बँकेत ठेव म्हणून ठेवले, तर त्या मुदतीनंतर एकूण किती रक्कम त्यांना परत मिळेल ?

जाणून घेऊया.

मुद्दल, मुदत, दर, रास यांपैकी तीन बाबी दिल्यास चौथी बाब काढणे.

सूत्रामध्ये शोधण्याच्या संख्येसाठी अक्षर मानून समीकरण मांडून उदाहरण सोडवता येते.

उदा. मुद्दल = 25000 रुपये, रास = 31,000 रुपये, मुदत = 4 वर्षे तर व्याजाचा दर किती ?

येथे रास - मुद्दल = एकूण व्याज

$$31000 - 25000 = 6000$$

मुद्दल = 25000 रुपये, मुदत = 4 वर्षे, व्याज = 6000 रुपये,

आता आपण सूत्राच्या साहाय्याने व्याजाचा दर काढूया. दर = द मानू

$$\text{सरळव्याज} = \frac{\text{मुद्दल} \times \text{दर} \times \text{कालावधी}}{100}$$

$$6000 = \frac{25000 \times \text{द} \times 4}{100}$$

$$\text{द} = \frac{6000 \times 100}{25000 \times 4}$$

∴ द = 6 ∴ व्याजाचा दर द.सा.द.शे 6 रुपये आहे.

उदा. उन्मेशने काही रक्कम 5 वर्षांसाठी सरळव्याजाने कर्जाऊ घेतली. व्याजाचा दर द.सा.द.शे. 9 आहे. त्याने मुदतीअखेर एकूण 17400 रुपये परत केले. तर त्याने किती कर्ज घेतले होते ?

व्याज = $\frac{\text{मुद्दल} \times \text{दर} \times \text{कालावधी}}{100}$ हे सूत्र उदाहरण सोडवण्यासाठी चटकन वापरता येत नाही.

वाचा व समजून घ्या .

Practice Set 40

1. If Rihanna deposits 1500 rupees in the school fund at 9 p.c.p.a for 2 years, what is the total amount she will get?
2. Jethalal took a housing loan of 2,50,000 rupees from a bank at 10 p.c.p.a. for 5 years. What is the yearly interest he must pay and the total amount he returns to the bank?
- 3*. Shrikant deposited 85,000 rupees for $2\frac{1}{2}$ years at 7 p.c.p.a. in a savings bank account. What is the total interest he received at the end of the period?
4. At a certain rate of interest, the interest after 4 years on 5000 rupees principal is 1200 rupees. What would be the interest on 15000 rupees at the same rate of interest for the same period?
5. If Pankaj deposits 1,50,000 rupees in a bank at 10 p.c.p.a. for two years, what is the total amount he will get from the bank?

Let's learn.

When three of the four quantities, principal, time, rate and amount are given, to find the fourth: In the formula, we place any letter in place of the unknown quantity and solve the equation thus obtained to find the answer.

Example Principal = 25000 rupees, Amount = 31,000 rupees, Time = 4 years, what is the rate of interest?

Here, Amount – Principal = Total interest

$$31000 - 25000 = 6000$$

Principal = 25000 rupees, time = 4 years, interest = 6000 rupees

Let us now use the formula.

$$\text{Simple interest} = \frac{\text{Principal} \times \text{Rate} \times \text{Time}}{100}$$

$$\text{Then, } 6000 = \frac{25000 \times R \times 4}{100}$$

where R = rate of interest

$$R = \frac{6000 \times 100}{25000 \times 4}$$

$$\therefore R = 6$$

\therefore Rate of interest is 6 p.c.p.a

Example Unmesh borrowed some money for 5 years at simple interest. The rate of interest is 9 p.c.p.a. If he returned 17400 rupees altogether at the end of 5 years, how much had he borrowed?

$$\text{Interest} = \frac{\text{Principal} \times \text{Rate} \times \text{Time}}{100}$$

understand.

This formula cannot be used directly to solve the problem because we do not

ENGLISH WORKSHOP

- Write your own impressions about the news items given in (a), (b), (c) and (d) in the table below.

News item	Good news Bad news	Reliable Unreliable	Interesting Uninteresting Boring	Others
a				
b				
c				
d				

understand.

१. मराठ्यांचा स्वातंत्र्यसंग्राम

स्वाध्याय

१. योग्य पर्याय निवडा.

- (१) औरंगजेब यांच्या पराक्रमाने जेरीस आला होता.
 (अ) शाहजादा अकबर (ब) छत्रपती संभाजी महाराज (क) छत्रपती राजाराम महाराज
- (२) बादशाहाच्या तंबूवरील सोन्याचा कळस कापणारे
 (अ) संताजी व धनाजी (ब) संताजी घोरपडे व विठोजी चव्हाण (क) खंडो बल्लाळ व रूपाजी भोसले
- (३) गोव्याच्या लढाईत पराक्रमाची शर्थ करणारा
 (अ) येसाजी कंक (ब) नेमाजी शिंदे (क) प्रल्हाद निळाजी

२. पाठात शोधून लिहा.

- (१) संभाजी महाराजांना जंजिऱ्याची मोहीम अर्धवट सोडून माघारी का फिरावे लागले ?
- (२) संभाजी महाराजांनी पोर्तुगिजांना धडा शिकवण्याचे का ठरवले ?

- (३) राजाराम महाराजांनी जिंजीला जाताना स्वराज्याच्या रक्षणाची जबाबदारी कोणावर सोपवली ?
- (४) महाराणी ताराबाईंच्या पराक्रमाचे वर्णन देवदत्त या कवीने कोणत्या शब्दांत केले आहे ?

३. का ते लिहा.

- (१) औरंगजेबाने आपला मोर्चा आदिलशाही व कुतुबशाही राज्यांकडे वळवला.
- (२) संभाजी महाराजांनंतर मुघलांशी निकराचा लढा देण्यासाठी मराठे सज्ज झाले.
- (३) महाराणी येसूबाईंच्या नेतृत्वाखाली रायगड लढवावा, असे धोरण ठरवण्यात आले.

उपक्रम

भारताच्या नकाशात गोवा, विजापूर, गोवळकोंडा, जिंजी, अहमदाबाद, अहमदनगर ही ठिकाणे दाखवा.

जिंजीचा किल्ला

वाचा व प्रश्न तयार करा.

ऑनलाईन टेस्ट

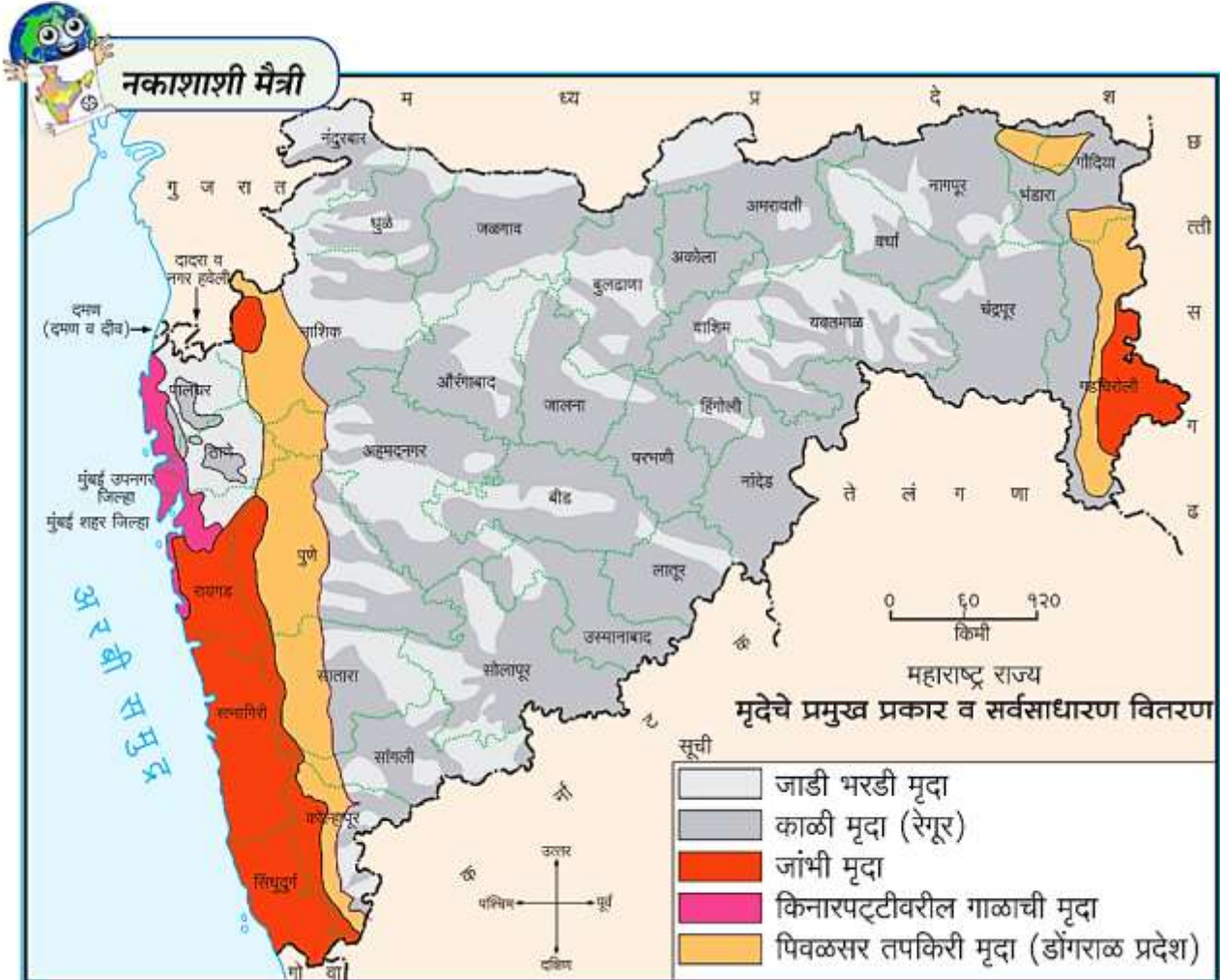
७. मृदा

आले. सुपीक मृदेच्या शोधात व तेथे स्थायिक होण्यास मानवी समूहांत स्पर्धा होऊ लागली. त्यानंतर पीक भरघोस येण्यासाठी मृदेची प्रत वाढवण्याचे विविध प्रयत्न मानव करू लागला. त्यासाठी विविध प्रकारची खते तो वापरू लागला. त्यामुळे शेतीच्या उत्पादनात विक्रमी वाढ झाली.

मृदेच्या प्रकारानुसार अन्नधान्य, फुले, फळे इत्यादी उत्पादने घेतली जातात. महाराष्ट्रातील दख्खन पठारावरील रेगूर मृदेत प्रामुख्याने ज्वारी, बाजरीसारख्या धान्य पिकांचे उत्पादन होते, तर कोकण, केरळ, तमिळनाडू, कर्नाटक या प्रदेशांतील मृदेत तांदळाचे (धान) उत्पादन होते. मध्यप्रदेशातील पाण्याचा निचरा होणाऱ्या मृदेत 'बटाटा' या पिकाचे उत्पादन होते. स्थानिक उत्पादनांनुसार तेथील मानवाचा आहार निश्चित होतो.

ज्या प्रदेशांत शेतीयोग्य मृदा नाही, त्यांना आजूबाजूच्या प्रदेशातून धान्य आयात करून त्यांची गरज भागवावी लागते. उदा., सौदी अरेबिया, कतार, ओमान, इत्यादी देश त्यांच्या गरजा चीन, भारत, अमेरिका या देशांतून माल आयात करून भागवतात.

ज्या प्रदेशात सुपीक मृदा असते, त्या प्रदेशात अन्नधान्याची स्वयंपूर्णता दिसते, त्यामुळेच अशा प्रदेशात लोकवस्ती केंद्रित झालेली आढळते. अशा प्रदेशात शेती उत्पादनावर आधारित उद्योगधंदे विकसित होतात. उदा., ऊस उत्पादन क्षेत्रात साखर कारखाने, फलोत्पादन क्षेत्रात फळे प्रक्रिया उद्योग, इत्यादी. अशा प्रदेशांचा पुढे विकास झालेला दिसून येतो.

आकृती ७.२ : महाराष्ट्र-मृदेचे प्रकार व सर्वसाधारण वितरण

वाचा समजून घ्या.

11. पेशीरचना आणि सूक्ष्मजीव

जरा डोके चालवा.

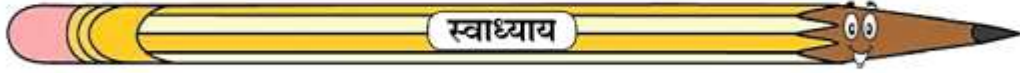
मानवी शरीराचे तापमान सुमारे 37° सेल्सिअस व सूक्ष्मजीवांची जास्तीत जास्त वाढ होण्याचे तापमान (15° सेल्सिअस ते 35° सेल्सिअस) यांचा संबंध कसा जोडाल ?

सांगा पाहू !

1. पावसाळ्यात कपडे दमट राहिले तर काय होते ?
2. गोणपाटाच्या, तागाच्या पिशव्यांवरील काळे-पांढरे डाग कसले असतात ?
3. चामड्याची पाकिटे, पर्स, पट्टे, पादत्राणे यांना पॉलिश लावून मगच का ठेवून देतात ?
4. जुने रबर, कागद, नोटा यांच्यावर पावडरीसारखा कोणता पदार्थ तयार झालेला दिसतो ?

वर उल्लेख केलेले सर्व पदार्थ म्हणजे सुती कपडे, गोणपाट, ताग, कागद, रबर हे वनस्पतिजन्य, तर चामडे हा प्राणिजन्य पदार्थ आहे. दमट हवामानामुळे या पदार्थांवर बुरशी व इतर सूक्ष्मजीवांची वाढ होऊन ते खराब व कमकुवत होतात.

1. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ. पेशी म्हणजे काय ?
- आ. पेशींमधील विविध अंगके कोणती आहेत ?
- इ. सूक्ष्मजीव म्हणजे काय ?
- ई. सूक्ष्मजीवांचे विविध प्रकार कोणते ?

2. रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा.

- अ. हे अंगक फक्त वनस्पती पेशीतच असते.
- आ. सूक्ष्मजीवांमुळे कचऱ्याचे मध्ये रूपांतर होते.
- इ. पेशीमध्ये मुळे प्रकाश संश्लेषण होते.
- ई. अभ्यासासाठी इलेक्ट्रॉन सूक्ष्मदर्शकाचा वापर करावा लागतो.

3. आमच्यातील फरक काय आहे ?

- अ. वनस्पती पेशी व प्राणी पेशी
- आ. आदिकेंद्रकी पेशी व दृश्यकेंद्रकी पेशी

4. वनस्पती पेशी व प्राणी पेशी यांच्या आकृत्या काढून त्यांचे वर्णन तुमच्या शब्दांत लिहा.

5. सूक्ष्मजीवांची उपयुक्तता व हानिकारकता स्पष्ट करा.

6. कारणे लिहा.

- अ. महापूर, अतिवृष्टी या काळांत रोगप्रसार होतो.
- आ. शिळे अन्न खाल्ल्याने विषबाधा होण्याची शक्यता असते.
- इ. जमीन मशागतीमध्ये माती खाली-वर करतात.
- ई. बुरशी ओलसर जागी चटकन वाढते.
- उ. घराघरांमध्ये शीतकपाटांचा वापर करतात.
- ऊ. पाव तयार करताना फुगतो.
- ए. दुभत्या जनावरांना आंबोण देण्यापूर्वी ती भिजवून ठेवतात.

7. साधा व संयुक्त सूक्ष्मदर्शक तुम्ही कशासाठी वापराल ? कसा ते सविस्तर लिहा.

उपक्रम :

परिसरातील बेकरी व्यवसायाला भेट देऊन तेथील पदार्थ तयार करण्याच्या प्रक्रियेची माहिती घ्या व एक पदार्थ तयार करा.

स्वाध्याय सोडवा.

11. Cell Structure and Micro-organisms

Use your brain power!

What is the correlation between the normal body temperature of humans which is 37°C and the optimum temperature for the growth of micro-organisms, 15°C to 35°C ?

Can you tell ?

1. What happens if clothes remain damp in the rainy season?
2. What are the black or white spots sometimes seen on gunny bags?
3. Why are leather articles like purses, wallets, belts, footwear always polished before storing away?
4. What is the powdery material found on old currency notes or old rubber or paper?

All the materials mentioned above i.e. gunny bags, cotton clothes, paper, rubber, etc. are plant products and leather is an animal product. In a humid atmosphere, fungi and some other micro-organisms grow on these articles and spoil or damage them.

1. Answer the following questions.
 - (a) What is a 'cell'?
 - (b) Name the different organelles in a cell?
 - (c) What are micro-organisms?
 - (d) Which are the different types of micro-organisms?
2. Fill in the blanks with the proper word.
 - (a) The organelle called the is present in plant cells only.
 - (b) Garbage is converted into by micro-organisms.
 - (c) In the cell, photosynthesis is carried out with the help of
 - (d) An electron microscope is necessary for the study of
3. What is difference between us?
 - (a) Plant cell and animal cell.
 - (b) Prokaryotic cell and eukaryotic cell.
4. Sketch and describe in your own words, the plant cell and animal cell.
5. Explain the uses and the harmful effects of micro-organisms.
6. Give reasons.
 - (a) Diseases spread on a large scale during periods of heavy rainfall and floods.
 - (b) There is a possibility of food poisoning if we eat stale food.
 - (c) Soil is turned over during tilling.
 - (d) Fungus grows quickly in moist or humid conditions.
 - (e) A refrigerator is used in almost every home.
 - (f) Bread 'rises' during baking.
 - (g) Fodder is soaked in water before offering to cattle.
7. When will you use a simple microscope and when, a compound microscope? Explain in detail how you will use them.

Project : Visit a bakery in your area, collect information about the process of manufacture of their products and make one of them at home.

understand.

दूसरे दिन चित्रकार बादशाह अकबर के दरबार में गया और पूरा किस्सा सुना दिया। बादशाह अकबर ने चित्रों को लेकर सेठ को दरबार में बुलवा लिया। बादशाह ने सभी चित्रों को गौर से देखकर कहा- “तुम्हारे इन चित्रों में क्या कमी है ?”

“हुजूर, इनमें से एक भी चित्र हू-ब-हू मेरे चेहरे जैसा नहीं है,” सेठ ने कहा।

बादशाह मुश्किल में पड़ गए कि न्याय कैसे करें ? बड़ी देर तक विचार करते रहे। जब उन्हें कुछ समझ में नहीं आया तो बीरबल से न्याय करने को कहा। बीरबल ने सारी बातें ध्यान से सुनीं और तुरंत समझ गए कि सेठ चेहरा बदलने में निपुण है। चित्रकार को पैसे न देने पड़ें इसलिए वह नाटक कर रहा है। उसको सही रास्ते पर लाना जरूरी है। कला और कलाकार का सम्मान करने से कला, संस्कृति की रक्षा एवं संवर्धन होता है। कला में निपुण कलाकारों की इज्जत जहाँ होती है वह देश विश्व में विख्यात होता है इसलिए बीरबल ने चित्रकार से कहा- “तुम्हारे चित्रों में सचमुच बहुत कमियाँ हैं। तीन दिन बाद इस सेठ का हू-ब-हू चित्र बनाकर दरबार में ले आना। तुम्हें पैसे मिल जाएँगे और सेठ तुम भी दरबार में आकर चित्रकार को पैसे दे देना।” सेठ घर चला गया। बीरबल ने चित्रकार से कहा- “तीन दिन बाद तुम दरबार में एक बड़ा-सा दर्पण लेकर उपस्थित हो जाना।”

नए शब्द समझो।

इयत्ता सातवी - मराठी

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

ऑनलाईन टेस्ट अपडेट होत आहेत.

11. बाली बेट

[Click Here](#)

12. सलाम नमस्ते

[Click Here](#)

13. अनामवीरा

[Click Here](#)

14. कवितेची ओळख

[Click Here](#)

इयत्ता सातवी - इतिहास

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

7. स्वराज्याचा कारभार

[Click Here](#)

8. आदर्श राज्यकर्ता

[Click Here](#)

9. मराठ्यांचा स्वातंत्र्यसंग्राम

[Click Here](#)

इयत्ता सातवी - नागरिकशास्त्र

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

4. मुलभूत हक्क भाग 1

लवकरच

इतर टेस्ट लवकरच अपडेट होतील.